

Suryatapinyupanishad

——
సూర్యతాపిన్యపనిషత్

——
Document Information

Text title : sUryatApinyupaniShat

File name : sUryatApinyupaniShat.itx

Category : upanishhat, vedanta, upanishad

Location : doc_upanishhat

Proofread by : Sunder Hattangadi

Description-comments : aprakAshitA upaniShadaH

Latest update : October 18, 2017

Send corrections to : Sanskrit@cheerful.com

This text is prepared by volunteers and is to be used for personal study and research. The file is not to be copied or reposted without permission, for promotion of any website or individuals or for commercial purpose.

Please help to maintain respect for volunteer spirit.

Please note that proofreading is done using Devanagari version and other language/scripts are generated using **sanscript**.

December 3, 2021

sanskritdocuments.org

సూర్యతాపిన్యపనిషత్

ఓం భద్రం కర్ణేభిః శ్రుణుయామ దేవాః । భద్రం పశ్యేమాక్షభిర్యజత్రాః ।
స్థిరైరజ్జెస్తుష్టువాంసస్తనూభిర్యశేమ దేవహితం యదాయుః ।
స్వస్తి న ఇన్ద్రో వృద్ధశ్రవాః । స్వస్తి నః పూషా విశ్వవేదాః ।
స్వస్తి నస్తార్క్ష్యో అరిష్టనేమిః । స్వస్తి నో బృహస్పతిర్దధాతు ॥

ఓం శాన్తిః శాన్తిః శాన్తిః ॥

ప్రథమః పటలః

ఓం అథ భగవంతం కమలాసనం చతుర్ముఖం పితరం బ్రహ్మణం సనత్కుమార
ఉపససార । ప్రణనామాహం భో ఇతి । అధీహి భో ఇతి పప్రచ్ఛ । కో మనుః ।
దివ్యం కిం ధ్యేయమ్ । యజ్ఞపాత్యైస్త్వేనోనివృత్తిః । యద్యావనాత్సారూప్యసిద్ధిః
తద్బ్రవీతు భగవాన్ లోకానుగ్రహాయేతి । తచ్చుత్వా పితామహ ఆహ -
శ్శ్రోణోతు భవానేకమనాః సర్వదా యమామనన్తి యన్నమస్యన్తి దేవాః
స బ్రహ్మ స శివః స హరిస్సేన్ద్రః సోఽక్షరః పరమః స్వరాట్ స
సూర్యో భగవాన్ సహస్రాంశుః తం సూర్యం భగవంతం సర్వస్వరూపిణం
నిగమా బహుధా వర్ణయన్తి । కశ్యపః పశ్యకో భవతి । యత్సర్వం
పరిపశ్యతితి సౌజ్ఞ్యాత్ । కశ్యపాదుదితాః సూర్యాః పాపాన్నిర్ఘ్నన్తి
సర్వదా । రోదస్యోరన్తరేశేషు । అపైతం మృత్యుం జయతి । య ఏవం వేద ।
యోఽసౌ తపన్నుదేతి । అసౌ యోఽస్తమేతి । అసౌ యోఽక్షీయతి । ఏష హి దేవః
ప్రదిశోఽనుసర్వాః పూర్వో హి జాతః స ఉ గర్భే అన్తః । స విజాయమానః స
జనిష్యమాణః ప్రత్యజ్ఞుఖాన్తిష్ఠతి విశ్వతోముఖః । అసౌ యోఽవసర్పతి
నీలగ్రీవో విలోహితః । ఉత్తైం గోపా అదృశన్నదృశన్నుదహార్యః । ఉత్తైం
విశ్వా భూతాని స దృష్టో మృడయాతి నః । ఋగ్భిః పూర్వాష్టా దివి దేవ
ఈయతే । యజర్వదే తిష్ఠతి మధ్యే అహ్నాః । సామవేదేనాస్తమయే మహీయతే ।
వేదైరశూన్యస్త్రిభిరేతి సూర్యః । ఋగ్భ్యో జాతాం సర్వశో మూర్తిమాహుః ॥
ఏష బ్రహ్మ చ విష్ణుశ్చ రుద్ర ఏష హి భాస్కరః ।

త్రిమూర్త్యాత్మా త్రివేదాత్మా సర్వదేవమయో రవిః ॥ ఇతి ।

యోగేన ఊర్ధ్వమస్థినః సూర్యం భగవన్తముపాసతే ।

ధనధాన్యబహురత్నవన్తో నిర్వాణ్యధివన్త ఆయుష్యవన్త ఆరోగ్యవన్తో

రయివన్తో ధనవన్తో బలవన్తో బహుపుత్రవన్త ఇతి । యః శ్రీకామః

శాన్తికామః తుష్టికామః పుష్టికామో మేధాకామః ప్రజ్ఞాకామ ఆయుష్కామ

ఆరోగ్యకామోఽన్నాద్యకామో భాస్కరం భగవన్తముపాసీత । సయోనిః

సరూపతాం సలోకతాం గత్వా స్తుత్వా మహానన్దముదకముపస్పృశ్యాపోఽవగాహ్య

వాగ్యతః నిత్యకర్మ కృత్వా శుచౌ దేశేఽప్యాసీనో దర్భాన్ ధారయమాణః

ప్రాజ్ఞుఖ ఉపవిశ్య ప్రాణానాయమ్య దేశకాలౌ సజ్జీర్త్య త్రివేదమయం

త్రిమూర్తిం త్రిగుణం చతుష్పదం పంచూరూపం షడ్రవేద్యం

సప్తాశ్వమష్టశాపేతి (?) ముదయాద్రినమారూఢముదయన్తం

పద్మకరం పద్మాననం పద్మనయనం పద్మబాన్ధవం దివ్యామ్బరధరం

దివ్యగన్ధానులేపనం సర్వాభరణభూషితం సర్వవేదసం

సర్వదేవాధిదైవతం సర్వదేవనమస్యన్తం కాశ్యపం భాస్కరం ధ్యాత్వా

ప్రస్కణ్యః కణ్యపుత్రో మునిరస్య ఛన్దోఽనుష్టుబ్ధాస్కరో ద్వాదశశాతృకో

దైవతముదాత్తస్వరో జ్ఞానం నేత్రం సూర్యస్తత్త్వం ప్రథమం బీజం ద్వితీయం

శక్తిస్తృతీయం కీలకమథాపి శ్రీంబీజం శక్తిః సూర్య ఇతి కీలకమ్

। అథ పాదాద్వైరర్ధయైః రృగ్భిస్తుచేన ద్వాదశభిర్నామభిః

మిత్రరవిసూర్యభానుఖగపూషహిరణ్యగర్భమరీచ్యాదిత్యసవిత్కర్కభాస్కరాఖైః

షడ్భిజైః సముపేతాః । స్తస్య సిద్ధ్యన్తి । గచ్ఛేదన్తే పరం పదమ్ ॥

ప్రోక్తమాదిత్యమాహాత్యం యన్మాం త్వమనుపుచ్చసి ।

ప్రత్యక్షదైవతం భానుః పరోక్షం సర్వదేవతాః ॥

తద్ధ్యానం పూజనం కార్యం శ్రేయస్కామైర్జితేన్ద్రియైః ।

జితేన్ద్రియాయ శాన్తాయ మన్తం దేయమిదం మహాత్ ॥

న దేయం చఞ్చులాక్షాయ నాభక్తాయ కదాచన ।

హసన్తి లోకాయతికా హసన్తి కుటిలా జనాః ॥

తస్మాద్ధోవ్యం ప్రయత్నేన న దేయం యస్య కస్యచిత్ ।

రోగీ రోగాత్ ప్రముచ్యేత బద్ధో ముచ్యేత బన్ధనాత్ ॥

తథా ప్రత్యర్థికృత్యాభిర్మన్తయన్త్రాదికిల్విషైః ।

కిం పుత్ర బహునోక్తేన సత్యం సత్యేన మే శపే || ఇతి ||

ఇత్యాధర్వణశిరసి సూర్యతాపినీయే ప్రథమః పటలః |

ద్వితీయః పటలః

ససత్కుమారో భగవంతం పితరం ప్రణీపత్య పప్రచ్ఛ ||

కథం ధ్యానం కథం న్యాసః కథం పూజావిధానకమ్ |

ఆర్ఘ్యదానం కథం కార్యం బ్రవీతు భగవానిదమ్ || ఇతి ||

తతో భగవాన్ పితామహ ఆహ-

యతవాక్యాయమనసః సూర్యభక్తో బ్రహ్మచారీ వ్రతధరః ష ||

సముదాయగురుం కృధి | ఉద్యన్నద్యమినో భజ | పితా పుత్రేభ్యో యథా |

దీర్ఘాయుత్వస్య హేశిషే | తస్య నో దేహి సూర్య | ఇతి ద్వ్యర్చం మహామన్తం

జప్త్వా ప్రత్యర్థినో జయతి | ఉద్యన్నద్యమిత్ర మహాః | ఆరోహన్నుత్తరాం

దివమ్ | హృష్ట్రోగం మమ సూర్య | హరిమాణం చ నాశయ | శుకేషు మే

హరిమాణమ్ | రోపణాకాసు దధ్మసి | అథో హోరద్రవేషు మే | హరిమాణం

నిదధ్మసి | ఉదగాదయమాదిత్యః | విశ్వేన సహసా సహ | ద్విషంతం మమ

రన్ధయన్ | మో ఆహం ద్విషతో రథమ్ | ఉద్యన్నద్యేత్యయం తృచో రోగఘ్నః

ఉపనిషదన్త్యార్ధర్చశో ద్విషం (?) నా (?) యో నః

శపాదశపత్ | యశ్చ నః శపతః శపాత్ | ఉషాశ్చ తస్మై నిముక్

చ | సర్వం పాపం సమూహతామ్ | ఇత్యేకర్షో రోగఘ్నః ప్రత్యర్థిహారీ ||

ఆకాశో వహ్నినా యుక్తో దీర్ఘాద్యశ్చ సబిన్దుకః |

ఆద్యోఽయమర్ణకోపిష్ఠో ద్వితీయేన ద్వితీయకః ||

తృతీయేన తృతీయః స్యాత్ ద్వాదశేన తృతీయకః |

భూతేన పంచమః ప్రోక్తః షష్ఠః షోడశతః స్వరాత్ ||

షడర్షోఽయం మహామన్తః సర్వసిద్ధిప్రదాయకః |

ఏతన్మన్తం మయోద్దిష్టం గుహ్యార్థుహ్యతమం మహత్ ||

ఏతజ్జప్త్వా మహామన్తం సర్వపాపైః ప్రముచ్యతే |

పూజయిత్వా వివస్వన్తమర్ఘ్యదానం సమాచరేత్ |

ఏవం యః కురుతే పూజాం ముచ్యతే సర్వకిల్బిషైః ||

సర్వామశ్నుత ఇతి ||

ఇత్యాధర్వణశిరసి సూర్యతాపినీయే ద్వితీయః పటలః ।

తృతీయః పటలః

అథ సౌరమనూని ప్రవక్ష్యామి నిగమోదితాని । ఘృణిరితి ద్వే అక్షరే ।
 సూర్య ఇతి త్రీణి । ఆదిత్య ఇతి త్రీణి । ఏతద్వై సావిత్రస్యాష్టాక్షరం పదం
 శ్రియాభిషిక్తమ్ । య ఏవం వేద । శ్రియా హైవాఽభిషిచ్యతే । సహ వా
 ఏతస్య స్వధా న యజషా న సాన్నామర్థోఽస్తి । యస్సావిత్రం వేద । అహో
 నాహాశ్వధ్యః । సావిత్రం విదాఞ్చకార । తం హ వాగదృశ్యమానాభ్యువాచ
 । సర్వం బత గౌతమో వద । యస్సావిత్రం వేదేతి । స హోవాచ । సైషా
 వాగసీతి । అయమహం సావిత్రః । దేవానాముత్తమో లోకః । గుహ్యం మహో
 బిభ్రదితి । ఏతావదిహ గౌతమః యజ్ఞోపవీతం కృత్యాఽధో నిపపాత ।
 నమో నమ ఇతి । స హోవాచ । మా బైషిర్గౌతమ జితో వై తే లోక ఇతి ।
 తస్మాద్యే కేచ సావిత్రం విదుః । సర్వే తే జితలోకాః । ఉద్యన్నద్య మిత్ర
 మహః । సపత్నాన్మే అనీనశః । దివైనాన్విద్యతా జహి । నిమ్రోచన్నధరాన్
 కృధి । న్యాసోపయోగస్తథైవార్హదానే చ పాదన్యాస ఆద్యోఽర్ధర్చన్యాసో
 ద్వితీయరుజ్జన (?) స్తుతీయస్తృచన్యాసశ్చ బీజన్యాసో
 హంసన్యాస ఇతి బహుధా వర్ణయన్తి ॥

ఇత్యాధర్వణశిరసి సూర్యతాపినీయే తృతీయః పటలః ।

చతుర్థః పటలః

అథ పూజావిధానం వక్ష్యే-

యస్తస్య పూర్వద్వారే ద్వారశ్చియై క్షేత్రపాలాయ మాయాయై నమ ఇతి
 దక్షిణతో ద్వారశ్చియై గణేశాయ మాయాయై ప్రత్యక్తో దుర్గాయై మాయాయై
 ఉదక్తో మహాలక్ష్మ్యై మాయాయై నమః । పూర్వపత్రే సూర్యాయాగ్నేయపత్రే
 రవయే దక్షిణే వివస్వతే వైరృతౌ ఖగాయ పశ్చిమే వరుణాయ
 వాయవ్యే మిత్రాయ సోమ్యే ఆదిత్యాయ ఈశాన్యే నమో మహాసే భాస్కరాయ నమ
 ఇత్యధాష్టదలపూజాదిత్యసవితృసూర్యఖగపూషగభస్తిమార్తాణ్ణ-
 జగచ్ఛుభిరష్టభిర్ణాతైరథ
 పీఠపూజాధారశక్తిమూలప్రకృతికూర్మానస్తవరాహపృథివీ-
 సువర్ణమణ్ణపరత్నసింహాసనైర్జన్యైః
 ధర్మజ్ఞానవైరాగ్యైశ్వర్యైర్నాఞ్చాక్షరైశ్చ
 జీనైర్వగ్యేదాదిభిశ్చతుర్భిః
 కృతాదిభిశ్చతుర్భిర్మన్మారాదిభిః పఞ్చభి ।

పీఠకల్పమూలకన్దనాళపద్మపత్రకేసరకర్ణికాసూర్యమణ్డల-
 సోమవహ్నిబ్రహ్మవిష్ణురుద్రసత్వ
 రజస్తమాత్మాన్తరాత్మా పరమాత్మభూః పురుషభువః పురుషనువః
 పురుషభూర్భువస్సువః పురుషోద్వైర్జ్జైస్తృచేన
 సర్వోపచారోపయోగస్తేన సర్వాఘోషునివృత్తిః సిద్ధ్యతీతి ||

ఇత్యాథర్వణశిరసి సూర్యతాపినీయే చతుర్థః పటలః |

పంచమః పటలః

అథ యన్త్రం ప్రవక్ష్యామి దేవతాసు ప్రసాధనమ్ |
 యన్త్రం వినా దేవతా చ న ప్రసీదతి సర్వదా ||

వృత్తమాదౌ విలిఖ్య సాష్టపత్రం తతస్త్రికోణం వృత్తం
 షడశ్రం వృత్తయుగళం సాధుకోణం సమాలిఖేదితి
 | తత్రైతా దేవతా ఆవాహ్య ద్వాదశావరణాని కుర్యాత్తత్ర
 దేవతామార్తాణ్డాదిభాన్వాదిత్యహంససూర్యదివాకరతపనభాస్కరా జీన్తాః
 ప్రథమావరణే మిత్రాదయో ద్వాదశమన్త్రాద్యాః ద్వితీయే సూర్యోదయే
 నవఖేటస్తృతీయే ధాతా ధ్రువసోమానిలానలప్రత్యాషప్రభాసశ్చతుర్థే

వీరభద్రగిరిశశశ్కరైకపాదహిర్బుధ్వాదీనాః

భువనాధిపతివిశామృతిపశుపతిస్థాణభవాః పంచమే

ధాత్రర్యమాంశుమధ్యమణిభవేన్ద్రవివస్వత్పూషగభస్తిమార్తాణ్డజగచ్ఛక్షుషః
 షష్ఠే అరుణసూర్యవేదాఙ్గభాన్విన్ద్రవిగభస్తియమసువర్ణరేతో-

దివాకరమిత్రవిష్ణుమాఘాదిద్వాదశమాసాధిపతయః

సప్తమే అసితాఙ్గో రురుశ్చన్ద్రక్రోధోన్మత్తకపాలిభీషణసంహారాః

అష్టమే బ్రాహ్మ్యోదయః సప్తమాతరో నవమే

ఇన్ద్రాదయోఽష్టౌ దశమే మేషాదయో ద్వాదశైకాదశే

వజ్రశక్తిఖడ్గపాశాఙ్కశగదాత్రిశూలచన్ద్రముసలపద్మాని ద్వాదశే

మధ్యే భాస్కరం ధ్యాయేదుపచారాన్ సమర్పార్య్యాణి దద్యాత్ భగవాన్ సప్రీతో
 భవేత్ ||

ఇత్యాథర్వణశిరసి సూర్యతాపినీయే పంచమః పటలః |

షష్ఠః పటలః

అథ యన్త్రే బీజోద్ధారం ప్రవక్ష్యామి దేవతాసన్నిధయే

వృత్తభాసుమతీద్యుర్ణముద్ధరేత్కమలాష్టపరేష్ఠు దణ్డ షషః

పిఙ్గాక్షప్రవణ్ణక్షేత్రపాలగణపతిదుర్గాలక్ష్మ్యో జేన్తా అష్టౌ
 (?) స్యాద్వర్ణ బీజకాద్యాః షట్కణేషు తారయా హంసస్సోహమితి
 చతురాశాసు మాయామఙ్కుశం చ మాఖ (?) ప్స్వప్తసు
 తత్తదాద్యర్ణమధ్యే తృతీయనామాదికమితి దేశికోక్త్యా సర్వం విజ్ఞాయ
 సాధకః సిద్ధ్యతి ॥

గురుభక్తాయ శాన్తాయ ప్రదేయం నియతాత్మనే ।
 న చ శుక్రాషవే వాచ్యం హైతుకాయ కదాచన ॥

దేశికోక్తవిధానేన యస్త్రే దేవం ప్రపూజయేత్ ।
 అర్ఘ్యదానం తతః కుర్యాద్భానురర్ఘ్యప్రియః సదా ॥

దేశికోక్తేన మస్త్రేణ తృచేన చ యథావిధి ।
 సాధకః సాధయేత్సర్వమిహ లోకే పరత్ర చ ॥

కిం పుత్ర బహునోక్తేన సత్యం సత్యేన మే శపే ।
 ప్రత్యక్షదైవతం సూర్యః పరోక్షం సర్వదేవతాః ॥

సూర్యస్యోపాసనం కార్యం గచ్ఛేత్ సూర్యః సదమ్ ।
 గచ్ఛేత్ సూర్యః సదం గచ్ఛేత్ సూర్యః సదమితి ॥

ఇత్యాథర్షణశిరసి సూర్యతాపినీయే షష్ఠః పటలః

ఇతి సూర్యతాపిన్యపనిషత్ సమాప్తా ।

ఓం భద్రం కర్ణేభిః శ్రుణుయామ దేవాః । భద్రం పశ్యేమాక్షభిర్విజ్ఞత్రాః ।

స్థిరైరజ్జెస్తుష్టువాంసస్తనూభిర్వ్యశేమ దేవహితం యదాయుః ।

స్వస్తి న ఇన్ద్రో వృద్ధశ్రవాః । స్వస్తి నః పూషా విశ్వవేదాః ।

స్వస్తి నస్తార్క్ష్యో అరిష్టనేమిః । స్వస్తి నో బృహస్పతిర్దధాతు ॥

ఓం శాన్తిః శాన్తిః శాన్తిః ॥

Proofread by Sunder Hattangadi

——
Please send corrections to sanskrit@cheerful.com

